

SORTIDA CARAMELLES 2014

Dia: 11 de maig 2014
Hora: 8h. parador

Esmorzar restaurant
Pa amb tomàquet
Embotits de
La Noguera
Vi, Aigua i
Cafè amb llet.

Dinar restaurant

Amanida verda
Escudella de pagès
Estofat de vedella
Postres, vi, aigua,
cava, cafè i gotes

Preus:
Cantaires:
Subvencionat
Acompanyants:
40 euros

Visita guiada al Castell de Montsonís
1, 30 h. aproximada.
visita lliure a Balaguer

CASTELL DE MONTSONÍS

El **Castell de Montsonís** és un castell situat al nucli de Montsonís, al municipi de la Foradada comarca de la Noguera. El Castell de Montsonís, al costat de la resta de les fortaleses construïdes a la zona, va defensar la frontera entra la 'Catalunya Vella' i la 'Nova' durant 125 anys, fins a la conquesta definitiva de Lleida l'any 1149.

Es tracta d'un castell habitat, per aquest motiu la bandera segueix onejant a la Torre de l'Homenatge i algunes de les habitacions són d'ús privat. De fet, es tracta del primer castell privat de tota Espanya que es va obrir al públic.

Hom creu que els castells de Montsonís i Foradada foren construïts per Arnau Mir de Tost, per tal de defensar les terres repoblades de la vall de Mig Segre, després dels convenis establerts amb els comtes de Barcelona i d'Urgell. Llegim que el comte d'Urgell Ermengol II "El Pelegrí" ordena construir una fortalesa, Montsonís, per a protegir les terres acabades de conquerir als musulmans i repoblar el territori (any 1024).

Diu P. Sanahuja que l'al·ludit Arnau Mir, el 4 d'abril de 1067 dona a l'església de Sant Pere d'Àger, diversos castells, entre els quals el de Foradada, amb els seus termes; castells que declara haver pres als sarraïns. El castell de Montsonís a darreries del segle XI pertanyia als vescomtes d'Àger, descendents d'Arnau Mir de Tost. L'any 1129, el vescomte Guerau Ponç II de Cabrera, primer vescomte d'Àger, donava a l'abat d'Àger (Arnau) els delmes i primícies i altres drets del castell de Montsonís. En el testament del mateix Guerau Ponç, el 1131, s'hi manifesta la dependència que Ferrer, fill del testador, havia de guardar respecte a l'abadia agerensa, per aquest castell de «*Montcenis*».

Imatge nocturna del castell

La família de Ramon de Foradada fou beneficiada el 19 de maig de 1199 per Gombau de Ribelles amb la carta de poblament, per altra banda, el 8 de desembre de 1194, Gombau de Ribelles sol·licita del sobirà Alfons el Cast, la confirmació de la donació a Ponç de Cabrera del dret reservat en la donació que Ponç Ramon de Cabrera féu dels castells d'Artesa, Montsonís, Foradada i Montclar. Gombau de Ribelles era un home propi del compte d'Urgell. Arnau de Montsonís va ésser nomenat el 1330 governador del comptat d'Urgell. Foradada —el topònim respon al buit de roca que hi ha tocant al caseriu— va entrar en el joc polític de la reina Elionor, segona esposa del rei Añfons el Benigne, i així queda integrada la localitat en el Marquesat de Camarasa, atorgat a l'infant Ferran. Rectors de Santa Maria de Montsonís o «Santa Maria de Montçonís de l'abadiat d'Àger», ho foren, els anys 1377 i 1381, Pere Arnau i Francesc Bartomeu, respectivament.

A Bernat de Montsonís, finals del segle XIV, el sabem alliberat pel compte de Foix, durant la incursió que aquest realitzà, pel comtat d'Urgell, a la mort del rei Joan I. En aqueixa època, Montsonís i Foradada, junts, sumaven uns 29 focs. L'any 1512, el senyor del castell de Montsonís i Foradada és Francesc de Ponts també anomenat Francesc de Montsonís. El 1515 la duquessa de Cardona (Aldonça Anríquez) lliurà un certificat «*a vos magnífich i bé amat criat nostre Francesch de Monsonís que de tot lo que fins a la present jornada per nos haveu regit, governat i administrat nos tenim de vos per contenta*». L'agost de 1589, el senyor de Montsonís, Francesc de Gilabert, combatia contra el batlle d'Alòs, bandoler nyerro. Al segle XVII passà als Rocabruna que a partir del 1835 varen esdevenir barons de l'Albi. Actualment pertany a Carles de Montoliu i de Carrasco, baró de l'Albi.

Arquitectura

Vista del Castell de Montsonís

El castell té dos torres quadrades a la façana principal amb tres portalades d'accés, la principal amb adovellat de mig punt i amb escuts a les llindes. Hi ha obertures ogivals geminades, espitlleres i finestrals renaixentistes.

L'actual castell de Montsonís és el resultat d'un procés constructiu que s'inicià en el segle XVI, quan els barons abandonaren l'antiga fortalesa alt-medieval i traslladen la seva residència a la vila, i no es clou fins a l'actualitat. La primera etapa constructiva data de la segona meitat del segle XVI, i es tracta de l'obra feta a partir d'una torre de l'antiga muralla de Montsonís. Més tard a la segona meitat del segle XVII, es realitzaren obres de reconstrucció de l'edifici, després dels cinc assalts que van patir el castell durant la Guerra del segadors. A final del segle XVIII es construí l'actual església de Montsonís, enganxada al castell, i després de molts anys d'abandonament i decadència les obres realitzades en els darrers anys pels barons de l'Albi han donat a la vella construcció el seu aspecte actual.